

Vyučovací předmět :	Dějepis
Období – ročník :	3. období – 7. ročník
Učební texty :	Čechura, J. a kol.: Dějepis – Středověk (SPN, 1998) Mandelová, H. a kol.: Středověk (Kartografie Praha, 1996) - atlas Mandelová, H. a kol.: Novověk I (Kartografie Praha, 2000) - atlas

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3. období základního vzdělávání žák:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

4. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
5. objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

6. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
7. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
8. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství
9. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

10. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
11. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
12. vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
13. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

14. vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
15. vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
16. popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
17. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
18. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
19. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

20. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
21. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě
22. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
23. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií

MODERNÍ DOBA

24. na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
25. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
26. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
27. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
28. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

29. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
30. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
31. posoudí postavení rozvojových zemí
32. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Cílové zaměření předmětu v 7. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 7. ročníku směřuje k:

- pochopení změny v Evropě, která nastala příchodem nových etnických skupin;
- seznámení se s odlišnostmi v byzantské, arabské a francké oblasti;

- pochopení důležitosti vzniku státních útvarů v Evropě;
- pochopení úlohy křesťanství v životě lidí;
- seznámení se se základními znaky románského a gotického slohu;
- seznámení se s rozmachem českého státu a jeho postavením v Evropě;
- pochopení proměny v oblasti hospodářské, sociální, politické a kulturní;
- orientaci v problémech spojených s kritikou církve, které vyústily v českou reformaci;
- charakteristice postavení českého státu v době poděbradské a jagellonské;
- seznámení se s pojmy humanismus, renesance, reformace;
- pochopení myšlení lidí v této době;
- poznání důvodů a průběhu zámořských plaveb, jejich význam pro Evropu;
- naučení se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii;
- seznámení se s průběhem třicetileté války a vyhledávání na mapě míst průběhu událostí;
- pokusu posoudit výsledky války – důsledky pro další život v Evropě.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Opakování učiva 6 ročníku				září
		Pravěk. Řecko. Řím.		
Raný středověk				říjen - listopad
OVO 10: popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států OVO 11: objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - seznámí se s prvními státními útvary v Evropě, se způsoby jejich řízení, postavení panovníka - na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu 	Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály. Časové rozdělení středověku. Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise. Zrod nové Evropy. Francská říše. Byzantská říše. Křesťanství v Evropě.	<u>OSV 1 Rozvoj schopností poznávání</u> <u>OSV 6 Poznávání lidí</u> <u>OSV 7 Mezilidské vztahy</u> <u>OSV 8 Komunikace</u> <u>OSV 9 Kooperace a kompetice</u> <u>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> <u>VMS 1 Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě</u>	ME-Křesťanství OP1: Počátek středověku OP2: VM, Český stát

<p>OVO 12: vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</p> <p>OVO 13: ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s kulturou a společností doby velkomoravské, rozpozná znaky románského slohu – uvede příklady této kultury v Čechách - objasní úlohu náboženské víry ve středověku - seznámí se s úlohou panovnických dynastií - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich - využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí 	<p>Arabové. Slované. Státy východních a jižních Slovanů. Myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací. Počátek českých dějin. Sámova říše. Velká Morava. Počátky českého státu. Křesťanství v Čechách. Vláda Přemyslovců. Románský sloh. Virtuální 360° prohlídky, animace významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí.</p>	<p>VMS 3 <i>Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</i> MkV 2 <i>Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami</i> EV 1 <i>Ekosystémy</i> EV 3 <i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí</i></p>	
Vrcholný a pozdní středověk				prosinec - únor
<p>OVO 14: vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí změny ve způsobu života ve městech 	<p>Proměna středověké krajiny. Rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály,</p>	<p>OSV 1 <i>Rozvoj schopností poznávání</i> OSV 6 <i>Poznávání lidí</i></p>	<p>ME-Husitství</p>

<p>myšlenky žádající reformu církve</p> <p>OVO 15: vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech charakterizuje gotickou kulturu - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka - popíše vládu Karla IV a význam universit - vysvětlí, proč probíhala stoletá válka - vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitské hnutí - zhodnotí význam Husovy osobnosti - za pomoci mapy dokáže určit nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky - pozná, jak se pracovalo v manufakturách - popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců - porovná rozlohu našich zemí v jednotlivých etapách středověku 	<p>animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti.</p> <p>Gotický sloh.</p> <p>Lucemburkové na českém trůně.</p> <p>Na prahu husitské revoluce.</p> <p>Husitské války.</p> <p>Království dvojího lidu.</p> <p>Český stát za vlády Jagellonců.</p> <p>Evropa v pozdním středověku.</p> <p>Stoletá válka.</p>	<p><u>OSV 7 Mezilidské vztahy</u></p> <p><u>OSV 8 Komunikace</u></p> <p><u>OSV 9 Kooperace a kompetice</u></p> <p><u>OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p><u>VMS 1 Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě</u></p> <p><u>VMS 3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</u></p> <p><u>MkV 2 Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami</u></p>	<p>OP3: Český stát, Stoletá válka</p> <p>OP4: Kultura</p> <p>OP5: Přemyslovci, Lucemburkové</p> <p>OP6-A: Husitství</p> <p>OP6-B: Husitství</p>
---	--	---	--	---

	- využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií			
Raný novověk				březen - červen
<p>OVO 16: popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>OVO 17: objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>OVO 18: objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>OVO 19: rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu humanismu, ... - porovná způsob života středověkého a renesančního člověka - uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury - ukáže na mapě cesty zámořských plaveb a objasní jejich význam - seznámí se se vznikem světového trhu - pozná postavení českých zemí v habsburské monarchii - popíše příčiny náboženských válek - vysvětlí vliv náboženství na život lidí v této době - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších 	<p>Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století.</p> <p>Objevné cesty.</p> <p>Civilizace Asie, Afriky, Ameriky.</p> <p>Renesance a humanismus.</p> <p>Reformace.</p> <p>Anglie – absolutistická monarchie.</p> <p>Francie - absolutistická monarchie.</p> <p>Rusko - absolutismus.</p> <p>Svatá říše římská.</p> <p>Vývoj v Polsku.</p> <p>České země po nástupu Habsburků.</p> <p>Náboženské poměry v českém státě v době pobělohorské.</p> <p>České království za Rudolfa II.</p> <p>Třicetiletá válka.</p> <p>Baroko.</p> <p>Habsburská monarchie po třicetileté válce.</p>	<p><u>OSV 1</u> <u>Rozvoj schopností poznávání</u></p> <p><u>OSV 6</u> <u>Poznávání lidí</u></p> <p><u>OSV 7</u> <u>Mezilidské vztahy</u></p> <p><u>OSV 8</u> <u>Komunikace</u></p> <p><u>OSV 9</u> <u>Kooperace a kompetice</u></p> <p><u>OSV 10</u> <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <p><u>VMS 1</u> <u>Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě</u></p> <p><u>VMS 3</u> <u>Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie</u></p> <p><u>MkV 2</u> <u>Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami</u></p>	<p>OP7: Zám.objevy</p> <p>OP8: Třicetiletá válka</p>

	<p><i>výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru</i></p> <p>- <i>dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)</i></p>	<p>Hospodářské postavení českých zemí.</p> <p>Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí.</p>		
--	--	---	--	--